

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Joi 4 Sept. st. v.
16 Sept. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 67.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Societatea pentru fondu de teatru român.

La dorința manifestată din mai multe părți, adunarea generală, convocată la Sibiu pe 19 și 20 septembrie, se amână pe 17 și 18 octombrie an. c. stilu nou. Comitetul Societății.

O mirésa si doi miri.

— *Novela.* —

(Urmare.)

Numai dorul, numai dorul! Numai el e trédu și gîburul diu'a și nóptea.

Și trecédu díle, și trecédu septemáni, iéta unu tineru cunoscutu din giuru cu mân'a legată, cu faci'a arsa de sóre. Sositu din câmpiele Bulgariei, ranitu.

Joni Chiriacu — erá numele junelui — de origine grecu, altmîntrenea de o talia nalta, sveltu, frumoșelu și din parinti avuti.

Dupa departarea lui Jonitfa, se 'ntorceau tinerii în gîburul Lenei ca fluturii în gîburul florilor; i-a cerutu mân'a; dar unde este o fiintfa care ar câștigá ánim'a ei cea plina de doru și de durere?

Altii au vinitu, și-au datu socotelele pe faci'a: au cerutu mân'a Lenei; dar cu acésta a gatatu. Joni a vinitu tristu, cu faci'a mohorita, cu sufletul plinu de gele. El nu a cerutu nimieca, el a datu — otrava.

Lena a recunoscutu într'ensul pe unu din amiciei și soții de arme alui Jonitfu, și fugi nainte lui.

— Unde e Jonitfa? — întrebá abia resufládu.

Joni — își plecá capul și nu díse nimicu.

Lena scóse unu țipetu sfașietoru.

— Te rogu pe Dumneđu, scú de el? — mai întrebá repede.

— Scú, — respunse tinerul, scurtu și greu.

— Unde e?

— Acolo unde nu mai curge lupt'a, acolo de unde nu mai rentórna nimenea.

Lena cađu leșinata.

Parintii și ómenii buni o cuprinsera, o redicara și începura a o mângaiá; iér Joni încoti pe o mész și începú a plánge.

Lena își vini în ori din ce în ce, dar tinerul nu-si putea curmá lacrimiele.

Oh! ce lacrimie scumpe. veđédu pe cineva plángédu din ánimá pentru perderea nóstra!

Ce amicétia faci'a de el, pe care l'a iubitú; ce simpatia, ce compatimire faci'a de ea!

El nu a vinitu din calculu, el a vinitu a-si implini o datorintfa ca tovarasú.

Ce amicétia, ce sufletu nobilu!

III.

Súnt ómeni desinteresati de totu ce e pe paméntu. Valurile se batu, ómenii se lupta în gîburul lui: nu-i pasa, pe el nu-l atingu.

Se piéra lumea jumetate: treb'a ei, el a remasu.

Unii ținu, că acestia ar fi ómenii cei mai fericiti.

Dar súnt ómeni cu sufletul plinu de sentfeminte. Dorește, sê alipesce și iubescé, și din tóte-si face patima.

Acésta patima se desvólta de multe ori pâna devine morbu. Patim'a te petrece cátra grópa și morbul te pune jos.

Și când spiritul e mai esaltatu, când tóte súnt sperantie și ilusiuni, când în tóte credemu, când nu cunoșcemu sperantie doborite și credintie înșelátore, vine amorul, acelu ángerasiu frumosu ce stapánesce lumea — vine voiosu, ridetoriu și dragalasiu, iti îmbia florile sale, iti îmbia lumea 'ntreaga; și tu te avéti în sboru, în — ilusiuni.

E frumosu, te amuzescé, ti-e dragu. Íti cere odorurile tóte, dorintiele sperantiele, viitorul, și tu și le oferedi tóte, jertfa pe altariul unui visu.

Din tóte câte ti-a datu Dumneđu, mum'a și natur'a, nu-ti remáne decát ceea ce-ti dá el în schimb.

Și când el te înșéla, perdi totu; căci ce ai dusu odata, nu mai câștigí în veci, acele au arsu pe altariul pe care le-ai pus.

Astfel de ómeni súnt asemenea cartfasilor patimasi. Punu totu pe o carte, cartea se sfetesce și-au perdutu totu.

Așá a fost Lena.

Unu sufletu a avutu, unu sufletu plinu de totu ce a saditu în el Dumneđu nobilu și frumosu; acestu sufletu l'a oferatu alesului seu — întregu, așá cum l'a creatu Dumneđu.

Unu sufletu tineru, smaltatu și îmbobocitu cu pupstórii grațiilor unei vieti întregi — și l'a datu totu; și a perdutu totu.

Cel nefericitu își cauta mângaiere în plánsu; ei nu i-a remasu nici lacrimi destule. Unde isvorescu atáte lacrimi sê stinga atáta durere?

Dar i-a remasu un'a: suvenirea.

Căci când ne-a parasitu tóte, când s'a domolitu dorul, când ne-a parasitu chiar și sperantia, cea din urma tovarasia — ne petrece înca suvenirea, singura, credinciósa; dar și ea gelnica.

Unii o blastema; mérga și ea déca plánge, căci plángemu noi destulu; dar ei pecatuescu. Ea singura ni e fidela pâna la mórte.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

— Că miss Varvara trebuie să aiba o anima foarte buna, și că e o femeia atât de lipsita de egoismu, încât numai raru se poate gasi alt'a ca ea.

— Nu-i așa? Varvara are tota dreptatea. Eu m'am supusu cu totul, și pentru aceea am scrisu lui Laurent și tie, să me cercetati.

— Ah! . . . Și lui Laurent? — esclamă Pascal, care fără voia tradă prin vocea sa, că scrierea acest'a nu i-a facutu impresiune placuta.

— Nu ascundu, că mi-a produsu mare bucuria, că tu ai sositu mai de graba. Caracterul și cariera ta imi placu mai multu, decât traiul rigidu al lui Laurent, carele — afara de acesta, precum se dice — e unul din omeni cei mai neputinciosi, și fu silitu a intrerumpe dirigerea fabricii parintelui seu.

— N'am sciutu acest'a. Așa dara nu Laurent conduce mai multu fabric'a de sticle?

— Varvara a aflatu și acest'a. Ti-am dis'o, că fet'a ast'a nu are parchia.

Pascal se inclină, și se parea că e mai bine convinsu de adeverul acestei aserțiuni, decât cum credea matusi'a sa.

— Laurent mi-a scrisu, că e bolnavu, dar în timpu scurtu me va cercetă. Dăca el va fi aice, grigea mea de el, că în timpu de câteva ore scurte voiu sci ce locuiesce în el.

— Iubita matusia, dta te vei convinge, că Laurent are niște însușiri foarte bune.

— Nu este necesariu să-ti esplicu, căci poti să ghiacesci, că nici unu momentu n'am cugetatu la Sabine, soçi'a bogata și îndestulita a lui Honoré Tanguin.

O roșetia repentina cuprinse fața plina de expresiune a lui Pascal, când auđi pronunciându-se satiricu de cătra matusi'a sa numele femeii atât de multu timpu adorate, ma și acuma stimate.

— Pe scurtu, iubite Pascal, am decisu să impoporezu singuretatea mea parasita, și să lasu moștenitorilor iubitului meu barbatu . . .

Când aminti pe barbatul seu, ierasi isi innaltă capul spre ceriu, dar acuma nu mai suspină.

— . . . acea avere, ce am să multamescu mariniemiei lui, și eventualmente și averea mea propria . . .

Pascal se mișcă pe scaunul seu. De și în firul conversațiunii sciea pozitivu, că ce vré să dica matusi'a sa, totuși spiritul seu simfitoru se revoltă în contra faptului, că dēns'a i face cunoscuta atât de deschisu hotarirea sa și vorbesce atât de rigidu despre moștenirea ce avea să-i compete dupa mórtea ei.

— Iubita matusia, — dise el în tonu decisu, — mi-ar fi placutu mai tare, dăca mi-ai fi vorbitu numai de acea iubire ce datorimu matusiei noastre.

— Copilaria, — respunse ea, — femeile din patri'a mea iubescu calea drepta și sincera. Simfiescu multa simpatia față de tine, faci onóre numelui teu, căci l'ai facutu cunoscutu. Cu fala me voiu radiemă în befranetiele mele de brațele tale, Pascal de Guerras.

— Iubita matusia, dta imi faci niște elogiuri atât de mari, încât în adeveru sîm în confusiune. Și-apoi mai am unu veru.

— Oh! verul teu; nici nu cugetă el; sciu înainte la ce am să me așteptu din partea lui. Sacrifica-mi, te rogu, câteva mominte din juneti'a ta . . . Considera-te aice, ca pe viitorul domnu al castelului. Fii filul meu! Te voiu însoră și-ti promitu înainte, că voiu iubi copiii tei, dăca nu-si vor pré bate jocu de îndatinările mele

befranesci. Acesta ideia, de când mi-a plesnitu prin minte, imi stēnesce în continuu surisu. Tu de siguru vei dice, că aceste câteva zile n'au fost de ajunsu, ca să te iubescu într'atata. Tu nu vei crede, că eu totuși voiu afirmă acest'a, și bine faci . . . Dar în sfērșitu deja am decisu, că voiu face așa, și nu așteptă mai multu dela o befrana de șapte-deci de ani!

Pana când matusi'a infră acesta conversațiune nu pré sentimentală și destul de rigidă, mii și mii de cugete furnicara prin mintea lui Pascal.

I se cerea libertatea; dar cu ce condițiuni favorabile, prin ce regiune încântătoare avea să-si petreca închișorea.

I se oferia avere, și în schimbu i se poftia numai respectu și alipire! I se propunea a deveni domnul acestui castelu principescu, și acesta femeia curioșă i dicea, că i va fi mama, lui, care nici odata nu și-a cunoscutu propri'a mama.

Suprinderea, gratitudinea, și sentimentele delicateței într'atata cucerira anim'a lui Pascal, încât el rosti câteva cuvinte inarticulate de multamita, între cari mestecă și numele lui Laurent.

— Bine, bine, — dise befran'a lady, — tu inca cugeti totu la verul teu. Acest'a arēta o anima buna. Voiu nisui, ca lui să nu-i para reu de ofertul teu. Nici nu voiescu să vedu pe el. Fii liniscitu, voiu asigură și lui o vietă fără grigi.

Pascal declară, că i-ar fi placutu foarte să aștepte sosirea lui Laurent, înainte de a fi decisu matusi'a sa, că-l considera pe dēnsul de moștenitorul ei.

Dn'a Forster isi puse mână pe gur'a lui Pascal, și i spuse, că cugetarea, ce i-a întariu acesta hotarire, i-a causatu multu mai mare framētare, decât să aiba poft'a d'a o rencepe și d'a lasă să i se turbure liniscea de nou.

Ea dise, că vorb'a multa a obosit'o foarte, și conduse pe Pascal, care nici nu-si putea vini în ori de uimire, înderetu spre castelu.

Miss Varvara, care tocmai isi aședă florile în ținătorele mari de pe scar'a castelului, în liniste și cu modestia, întocmai ca o copila care chiar eșise din pensionatu, esamina din departare și cu atențiune trasaturile celor ce se apropiiau, și într'acea și fața ei se însenina.

Când dn'a Forster și nepotul ei se apropiara de trepte, Varvara primi cu inclinare ușora salutarea lui Pascal și disparu la momentu.

Pascal se urcă pe trepte adâncitu în cugete, și medită, că ce capriciu al sortii i-a adusu în cale acesta juna americana, careia — precum se vedea — avea să-i multamesca totu viitorul.

Acestu viitoru la tota întemplantarea eră ademenitoru pentru dēnsul; nici nu eră necesariu să staruiesca a-l câștiga; acela i se dedea plinu de bucuria și cu surisu.

Dupa primele mominte ale surprinderii și esaltațiunii, el iera se sciut orientă, și nici decât nu regretă vietă din Paris: numai de aceea i parea reu, că cu talentul și diliginti'a sa nu mai pōte să ajutōre pe aceia, cari aveau trebuintia de el.

Fața de acestu prospectu admirabilu, în mijlocul acestei splendori mari, unde avea să îndeplinesca datorile grațitudinei și ale devotamentului, Pascal se simflea capabilu, spre a duce în acestu locu binecuvântatu de Dumneđu o vietă nobila și dēmna de el însusi.

Dăca vocea lui nu va mai sună în salele justiției, să apere orfanul și să spriginēasca veduvele, cât bine putea să faca în nou'a-i situațiune cu autoritatea-i și cu averea-i mare.

(Va urmă.)

S A L O N U :

Băile dela Monésa.

Comun'a Monésa se afla în comitatul Aradului în apropierea Butenilor. E o comuna curatu românească, precum e și întregu ținutul băilor. Într'o monografia a băilor scrisa de emeritul protomedicu comitatensu dr. Kéry Monésa o numesce pe ungerie Menyháza. Acésta numire care va să dica „locuința de raiu“ se potrivește foarte bine cu darurile cu cari natur'a în abundenția a înzestratu regiunea Monesei.

O vale mica și încântătoare încungîurata din tóte laturile cu deluri, în care numai printr'o cale strimta poti strabate la locul unde se afla stabilimentul; cu o atmosfera ce se înalță la ceriu, cu o vegetațiune ce-ti încânta ochii, și-ti îmbéta de placere simțiurile, cu unu riuletîu șerpuitor ce curge cu unu sgomotu potențiatu de echoul stâncilor — iéta locul băilor din Monésa.

Ce privesce ap'a, acésta aparține apelor feruginóse potrivite mai multu de scaldatu decât de beutu. Are o temperatura cam de 23 de graduri și curge în abundenția, ceea ce nu la tóte caldele se afla.

Zidirea băilor conține 5 bazine singuraticice de scaldatu; puține la numeru, dar pentru publicul de aici și aceste sînt pré multe. Tóte bazinele sînt din calce hidraulicu zidite, iér cabinele pardosite cu marmure. Se mai afla înca și o baia rece cu dusie asupra riuletîului limpede ce curge din delu. Otelul stă din 16 odăi dupa împregiurări destulu de eftine.

În 5 septembrie când am visitatu eu cu unu tovarășu al meu scald'a — nici unu sufletu de óspe nu mai erá la Monésa, iér în protocolul óspetilor eu m'am înscrisu de al 120-le!

Ne-amu scaldatu, amu dejunatu cafea cu lapte foarte buna și pesci fripti și mai buni, apoi amu beutu vinu, care a pusu punctul pe *i*. Am facutu dupa aceea o mica excursiune pe delu însoțiti de óspetariul cu plete albe, d'ar cu o inima vesela care nu se potrivea nici decum cu golul strigatoru din restaurațiune, și contrastá pré batatoriu cu vaietele și piurările jupănesei crismaritié.

Impresiunea placuta ce a facutu asupra nóstra băile din Monésa a stérnitu în noi o interesare viua pentru acestu locu de cura, și am cerutu informațiuni detaiate despre tóte câte privescu bai'a și óspetii. Multu ne-amu miratu auzîndu, că unu *vitîu* reu, cum se dice pe la noi o gluma rea respândita fără intențiune malițioasă a fost în stare a înspaimântá ómenii și a-i reținé dela cercetarea Monesei. S'a dísu adeca, că în Monésa întra șerpî în scaldá, acésta faima ajunge ca femeile nervóse și de regula slabe la complexu pentru cari specialu sînt menite aceste băi — să se feréscá de Monésa ca de — șerpe. Întreprindiatorul a grabitu să previne și acésta fatala eventualitate aplicádu la gur'a țievilor ușițe ciuruite — și acuma șerpîi nu mai sînt liberi d'a întrá în basinel de scaldá.

Trebuie inse să amintescu, că bai'a mai are și o promenada destulu de mare, dar afara din valea propria a băilor. Unu avantaju ce nu se póte prețfui la o baia posede Monésa: vîntul séu curentul de aeru aici nu se simte nici când; iér desavantagiul care propriamente stă în calea poporalisării Monesei este: ploile dese atrase de vegetațiunea abundanta și de bogati'a metalelor din deluri. Acésta împregiurare neplacuta totusi nu ar trebui să cumpenésca multu în defavorul băilor, căci se scie că o plóia mica totdeuna curatiá atmosfer'a.

Dupa o petrecere de 3 óre în Monésa ne-amu îndepartatu cu sufletu mai veselu și cu esperințe mai bogate.

Balneofilu.

C e e n o u ?

Maj. Sa regele sâmbeta la 9 óre deminéti'a a sositu la Lemberga. Primirea a fost totu atât de entusiastica cum a fost la Cracovi'a, de și n'a oferitu unu tablou așa de pitorescu. Banderiul naționalu s'a costumatu pe spesele contelui Potocki, despre care se dice că va fi numitu principe. La 11 óre fure primite deputațiunile. În díu'a urmátore facú excursiune la Drohovicz. Sér'a se dete unu balu stralucitu, cu care ocaziune monarcul vorbi și cu unele dame.

Principele Carol al României are să sosésca dílele aceste la Budapesta. Din partea regelui s'a oferitu Domnului románu pe timpul petrecerii sale în capital'a Ungariei castelul regescu din Buda, și adaptarea încaperilor a și începutu. Înse, din considerațiune că principele caletoresce incognito, a refusat cu multiamita acestu ofertu, și astfel se va duce în cvartiru la otelul „Europa“. Comandantul militar al țerei a fost înscințiatu oficial despre venirea principelui, și a luat dispoșițiunile pentru ținerea revistei.

Moștenitorul de tronul Rudolf a fost numitu contra-admiralu extra statum în corpul oficierilor de marina. La 11 l. c. Altet'i'a Sa a plecatu din Praga la Berlin, ca să asiste la manevrele de acolo. Înainte de a plecá și-a luat remasu bunu în modu foarte caldurosu dela regimentul seu, și a datu fia-cáruia din oficierii câte unu esemplaru din fotografi'a sa cu propri'a-i subscriere. La Berlin a fost primitu de imperatul Vilelm și de moștenitorul de tronul, cu ovațiuni mari; imperatul l'a numitu generalu-majoru.

Sciri personale. *Pr. Ssa Mihaiu Pavelu*, episcopul diecesei oradane, în sâmbet'a trecuta s'a dusu la Beiușu, unde va petrece vr'o dóue septemâni. — *Dl Parteniú Cosma*, deputatu dietalu, sosindu sâmbet'a trecuta cu famili'a sa dela Beiușu, a petrecutu dóue díle între noi și apoi s'a rentorsu la Sibíiu. — *Contele Vilelm Bismarck*, fiul cancelarului Germaniei, din Mehadia a sositu la Budapesta, de unde va face mai multe excursiuni prin Ungari'a și Croați'a.

Hymen. *Dl Emiliu M. Vicasiu*, teologu absolventu de Gherla, la 6 septembrie și-a serbatu cununi'a cu dșór'a Eleonora Popu, fiic'a notariului din Banișóra. — *Dl Erofeiu Gheaja* și dșór'a Maria Circa isi serbara la 12 sept. cununi'a la Deasiu.

Dl V. A. Urechia, care a fost președinte al congresului etnograficu din Paris, precum cetimu în „Frafil'a pentru dreptate“, fu onoratu de congresu cu aședarea bustului seu în sal'a ședintíelor societáti etnografice din Franci'a. Iér pentru lucrările ce a presintatu la congresu despre țerile românesci, consiliul centralu i-a datu medali'a cea mare de bronzu.

Încercare de omoru și de sinucidere. Cetimu în „Románul“: Unu italianu, anume Enrice Menzino, domiciliatu în cas'a Coriolan la Bucuresci se duse aséra pe la 6 óre la dl M. Rusu, zarafu din calea Victoriei nr. 42 și la cas'a de schimbu din strad'a zarafi nr. 12, și spuse în ambele locuri, că este trimis de stapánul seu ca să schimbe o suma de 10,000 lei argintu în bilete ipotecare. Cerú ambilor zarafi sé-i dea fia-care câte unu baiatu cu câte 5000 lei în hártia pentru ca ducédu-i cu dénsul la stapánul seu să primésca în schimbu sum'a echivalenta în argintu. Zarafii cređédu, că vpr face o afacere buna, nu esitara a da italianului câte unu baiatu cu sum'a ceruta. Acesta, ajungédu la locuinți'a sa dimpreuna cu baetii, facú socotél'a banilor, inse când fu se scóta banii de argintu, în locu de bani scóse unu pumnalu și amenința pe baieti a-i omori, déca nu-i vor da cei 10,000 lei în hártii ipotecare. Acestia împotrivindu-se, el se rapeđi asupra lor și facú fia-cáruia câteva ráni cu arm'a, inse

la țipetele baietilor auzindu-se pasi apropiându-se, atentatorul fugi din casa fără ca să fi pututu luă ceva baietilor. Poliți'a isbuti a-l descoperi într'o cărcfuma. Dupa ce-l scose din cărcfuma ca să-l conduca la arestu, abia sositu în strada, el se smuci din mânilor agentilor polițienesci și scotîndu unu revolveru din pusunaru își trase unu focu în gātu; impedecatu de a seversî scopul seu de a se sinucide, ranitul escrocu fu condusu la spitalul Colțiea.

Unu faptu tragicu s'a petrecutu în strad'a Têrgu Cucului din Iasi. O suma de israeliti fiindu adunati într'o odaia din al doilea rîndu, ca să asculte o conferinția a unei coreligionare învețiate ce sosise din Galiți'a, și fiindu îndesiti tare prin numărul mereu crescîndu al vizitatorilor, eșira în balconu, și, dupa vr'o câteva secunde îmbulzel'a fiindu și aici din ce în ce mai mare, grilajul se surpă de odata și auditorii începura a cadé în strada. De desupt aflându-se trei copii israeliti, 2 baieti și o fêta, fure stâlciți gravu. Doi copii au fost transportati imediatu la spitalu.

Sciri din Români'a. *La Bucuresci* locul viranu ce se află alaturea cu palatul Domnescu, precum aflămu din „Rom.“, va disparé; în locul lui se va plantă o frumôsa gradina, d'a lungul căreia va trece o strada noua; în mijlocul gradinei, care va fi publica, se va aședă statu'a lui Mihaiu Vitêzului, și în locul ei, în fața universității, se va innaltă aceea lui Heliade. — *Comitiile agricole* se vor înființia în tómn'a acést'a în tóte judetiele, ocupându-se de mijlôcele cele mai bune și practice de producere și în general despre îmbunătățirea semîntiei cerealelor. — *Acreditatul* Bulgariei, Chiriac Zancov, a sositu în septemân'a trecuta la Bucuresci, și și-a presintatu președintelui minist. Bratianu scrisorile de acreditare în calitate de agentu al Bulgariei. — *Canonier'a romana* Grivitia, construita la Triest, a sositu, serie Românu, în Constantia. în sunetul micelor militare, al salvelor artileriei și al aclamațiunilor unui publicu numerosu; cunune de flori au fost oferite comandantului; portul a fost frumosu împodobitu. — *Ministerul de resbelu* avîndu în vedere nou'a organizare a regimentelor de dorobanti, care pune aceste corpuri într'o stare quasi permanenta, decide ca în fia-care regimentu de dorobanti s'ă se înființeze o musica subt denumire de fanfara, din toboșarii și cornistii permanenti afectati corpului, plusu doi gagisti ce corpul este autorisatu a angagiă. — *Di M. Cngalniceauu*, care plecase la Constantia, s'a întorsu la Bucuresci. — *Di B. Boerescu* se va rentôrce din strainetate pe la 23 septembrie st. n.

Sciri scurte. *Fundatiunea Goșdu* deja s'a urcatu la 306,456 fl. 12 cr.; dela 1870, când represintanti'a a primitu fundatiunea, acést'a a crescutu cu 213,028 fl. 33 cr. — *Din comitatul Torontalu* vreu a emigră 400 de familie în Bulgari'a, alte o suta au și emigratu deja. — *Manevrele dela Lugosiu* s'au terminatu și cele doue regimente de soldati, cari se dusera d'aici acolo, se rentôrsera duminec'a și luni'a trecuta. — *Istóczyr* nu va scôte o fôia în contra jidanilor, ci o revista care va aparé în fia-care luna odata; prim'a broșura va eși la 15 octombre. — *Dupa deschiderea dietei*, episcopatul catholicu va ține sub presiudu primatului consvatuiri relative la proiectele de legi pentru școlele de mijlocu. — *Tragerea loteriei in 11 septembrie*: Viena 82, 20, 5, 44, 33; Gratiu 31, 18, 85, 5, 79; Timișóra 24, 69, 78, 22, 32.

Necrológe. *Nicolae Triponu*, fostu primaru și episcopu bisericescu în M. Radna, a încetatu din viêtia la 18 august, în etate de 69 ani, lasându bisericeii locale o avere cam de 2100 fl. — *Stefan Rusu*, consiliaru judecatorescu în pensiune la Brașovu, a repausatu în etate de 45 ani.

Cronic'a lumei.

Domnul și Dómn'a României din Potsdam au mersu la Drezda și Düsseldorf: aice visitara esposițiunea de bele-arte și industria, d'asupra căreia la intrarea principala se redicase în onôrea României drapelul tricoloru român. Primirea li se facu de cătra președintele comitetului esposițiunii, încungîturatu de membrii comitetului. Dupa visitarea esposițiunii, comitetul la o ôra a datu unu dejunu în onôrea suveranului României. Dupa dejunu Domnul și Dómn'a a urmatu cu visit'a esposițiunii și a orașului, și la 6 ôre, luându unu trenu specialu au ajunsu pe la 10 ôre în gara la Neuwied, unde li s'a facutu o primire din cele mai stralucite, și au mersu la castelul principesei de Wied, mum'a, în urările cele mai caldurôse ale poporațiunii.

Studiile dlui Tocilescu la Paris. Dintr'o notiția publicata sub acestu titlu în „Rom. Libera“, aflămu cu placere că distinsul publicistu dl Gr. G. Tocilescu, care acum se afla la Paris pentru desevêșirea studiilor dsale, a înaintatu ministerului de învețaturi publice din Bucuresci cinci certificate concepute în termeni fôrte magulitori din partea profesorilor dsale dela școlele Sorbonne, Hautes-Etudes și Collège de France. În acele certificate, eruditii profesori atestéza că școlarul lor, în vreme de trei ani, a urmatu cu multa sirguintia cursurile, luându o parte activa la exercițiile și conferințiile lor, și esprima parerea și dorinți'a ca dl Tocilescu să nu plece inca din Paris, ci să mërca cu învețatur'a mai departe spre a capetă titlu de doctor în litere.

Imperatul Vilelmu eră p'aci să fia sdrobotu vinerea trecuta la manevrele cuirasierilor. Pulberea îl impedecase de a calculă bine direcțiunea șarjei care a ajunsu dreptu asupra lui. Fără presint'a de spiritu a oficiarului escadronului care, cu tóta iutiel'a șarjei a imprasciatu ômenii în drépt'a și în stâng'a, imperatul ar fi fost nesmintitu, resturnatu și calcatu în picîrele cailor.

Cel mai vechiu diuaru din Germani'a a serbatu, mercuri la 1 septembrie, a 150-a aniversara a fundării sale. La 1 septembrie 1730 a aparutu primul numeru al fôiei hebdomedare „Dresdener Anzeiger“, care eră atunci organul oficialu al tribunalelor și al consilierilor de statu. Cu ocasiunea acestei aniversări, redacțiunea diuariului a datu ca suplementu unu facsimile, din punctul de vedere al hârtiei, al tiparului și chiar al redacțiunii, al primului numeru dela 1 sept. 1730.

Sciri straine. *Colonelul Voinescu*, tramisul estrordinarului României pe lângă imperatul Brasiliei și al președintelui Statelor unite spre a le notifică independinți'a României, a ajunsu la Paris. — *Di I. Campineanu*, guvernatoru Bancei Naționale a României, se afla la Paris, unde face o cura de hydroteropia. — *Din Brusela* se scrie, că principele Bismarck și baronul Haymerle, întelnindu-se de curînd la Friedrichsruhe, au încheiatu unu tratatu de aliantia ofensiva și defensiva între Germani'a și Austro-Ungari'a. — *In contra regelui Italiei* ierasi s'a planuitu unu atentatu, inse poliți'a a prinsu de veste și l'a sugrumatu de timpuriu. — *Regele Grecilor* nu se va întôrce în statele sale înainte de 12 octombre, și decretul de mobilizare a flotei nu va eși de cât dupa sosirea sa la Atena; totu atunci se va convocă și parlamentul. — *Unu podu de lemn* de pe riul Ebro, în apropiare de Logrono, în Spani'a s'a surpatu în momentul când trecea unu batalionu. 1 capitanu, 3 locotenenti și 64 soldati s'au inecatu cu tôte încercările facute de a-i scapă. — *Regin'a Spaniei* a nascutu la 11 l. c. o infanta.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:
IOSIF VULCANU.